

KUB-kurs Bråck och bukvägg

Linn Westin
Folke Hammarqvist

SVENSK KIRURGISK FÖRENING
SWEDISH SURGICAL SOCIETY

Läs härifrån

Självstudie

Akuta bråck

Inklämt

- Ljumskbråck
- Femoralbråck
- Navelbråck
- Epigastrikabråck
- Ärrbråck
- Stomibråck
- Spigelibråck

Inre bukbråck

- Interna bråck
- Post Gastric bypass
- Diafragmabråck
- Obturatoriebråck

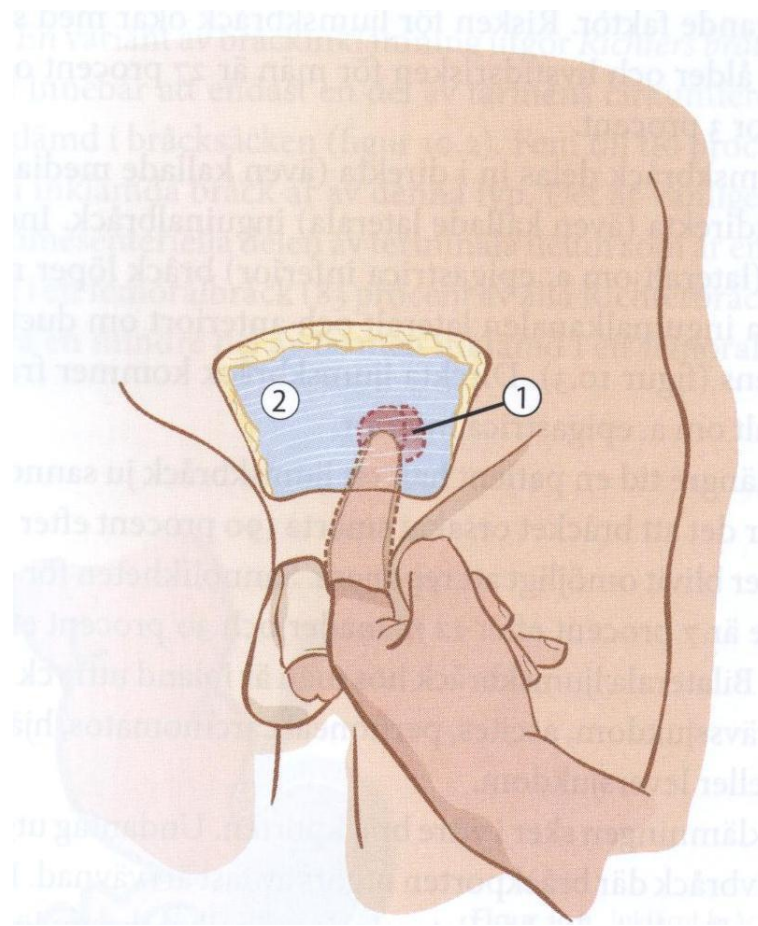
Beskrivning

- Inklämt
- Inkarcererat
- Ömt, rodnat, värmeökat?
- Irreponibelt eller reponibelt

Diagnos ffa klinisk

- Kolla i ljumskarna! Resistens?
  - Diff diagnos: lymfkörtel, abscess, kärlgraft, orkit-epididymit
  - UL, ev DT. Palpera scrotum!
  - Ileus: Bukstatus och kräkningar
- Ischemimisstanke: hög op-prioritet
  - Specialfall: Richterbråck

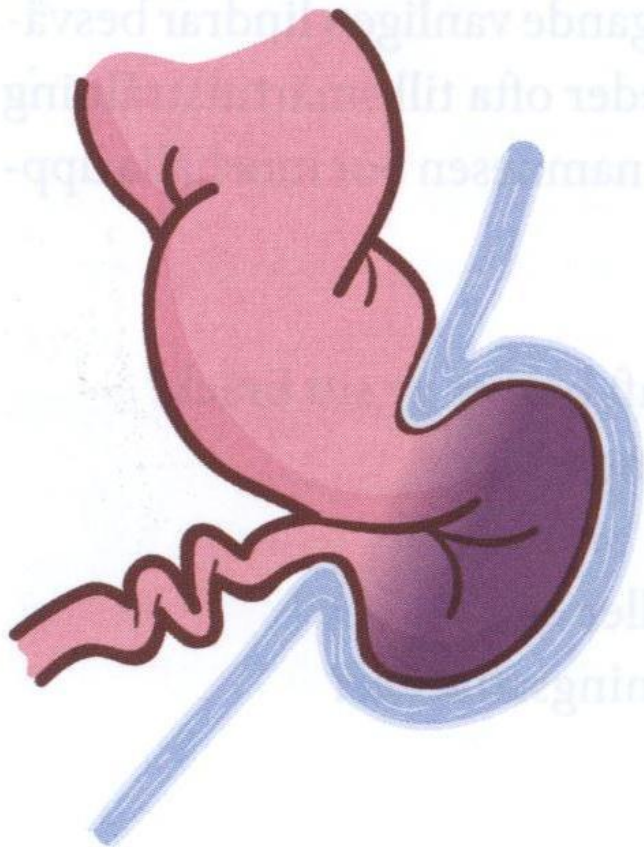
Klinisk undersökning av litet vänstersidigt inguinalhernia

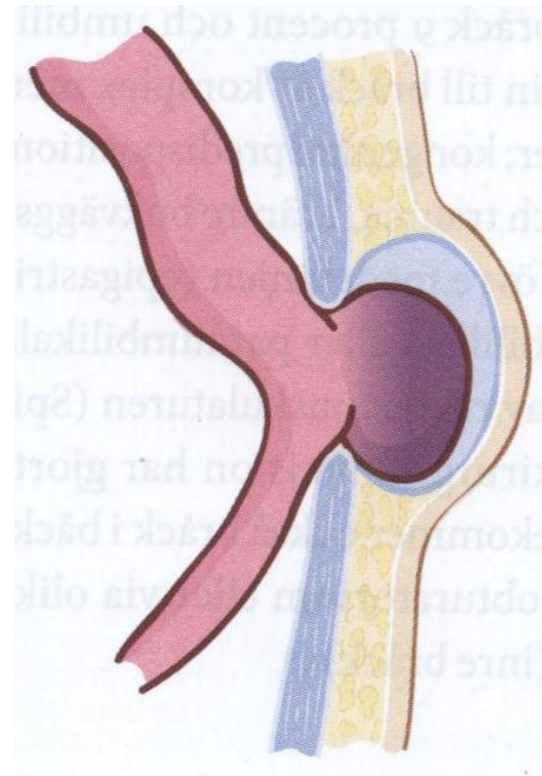
Inklämt bråck

- Symtom och undersökningsfynd direkt relaterade till bråcket.
- Buksymtom (t.ex. kräkningar) utan uppenbar relation till bråcket, t.ex. knappt palpabelt femoralbråck.
- Inkarcererat (strangulerat) bråck och i så fall utan fördröjning förbereda patienten för operation.

Inklämt bråck

Richters bråck (5-10%)

Lab./Röntgen

- Lab. normalt om det inte föreligger komplikationer som tarmobstruktion och ischemi. Kan ge stegrat CRP, LPK och Laktat.
- DT buk för diagnos av inre bråck och komplikationer som tarmobstruktion.
- Ej radiologi vid inklämda ljumskbråck

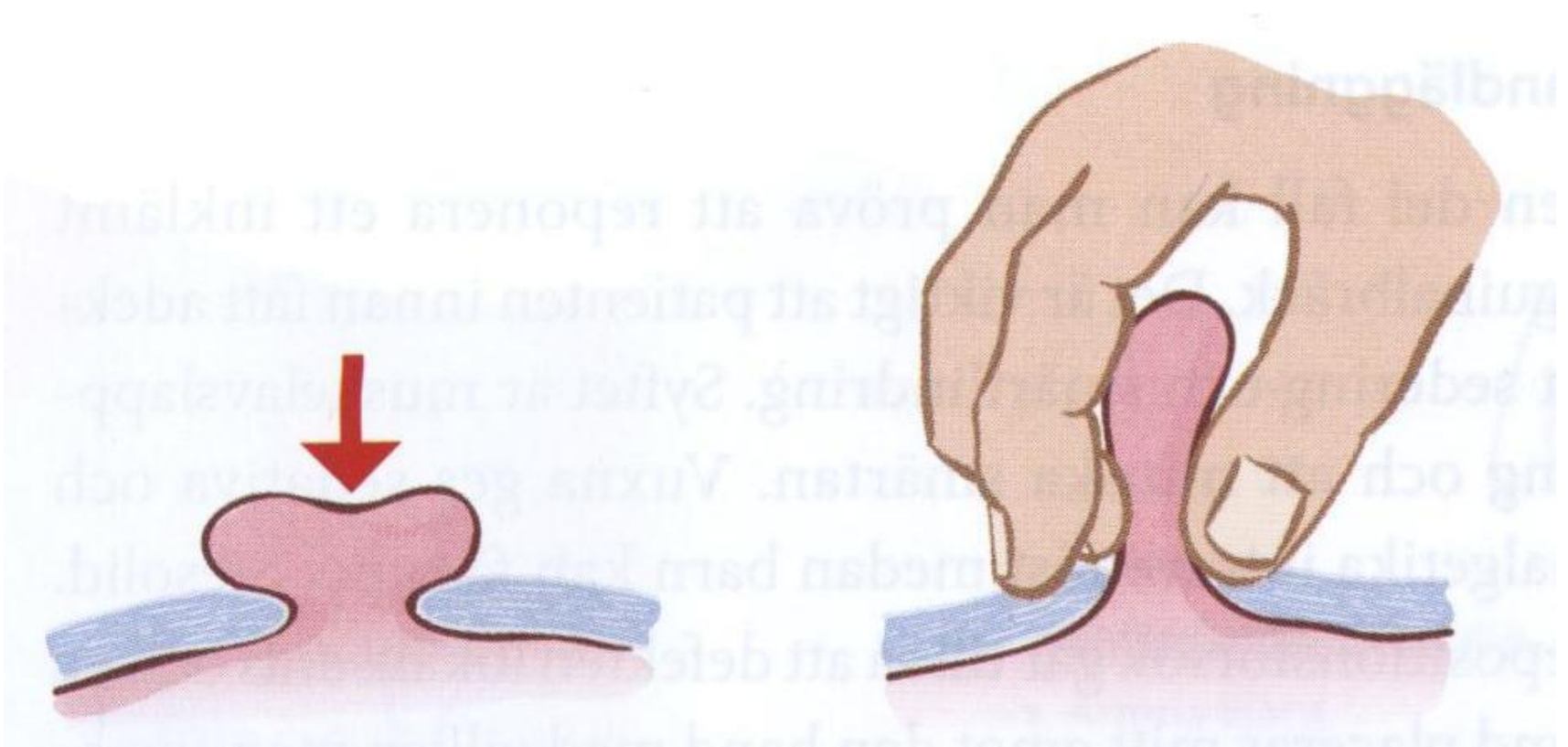
Anatomiska förutsättningar för inklämning

- Trång bräckport i förhållande till bräckinnehållet
- Bräckport med fasta kanter
- Stasade vävnader med ödem

- Vid inguinalbräck sker inklämning i yttre bräckporten (undantag recidivbräck).

Reponering

- Viss risk för tarmskada. Relaxera, analgetika. Komprimera, massera försiktigt. Forcera inte. Anestesi
- Försiktighet vid
  - > 24 timmars anamnes
  - uttalad ömhet o/e rodnad
- Operera gärna dagen efter reposition

Teknik för reposition av bråck

Reposition av inguinalbråck

- Smärtlindring
- Sederering
- Ett försiktigt tryck över det inkarcererade bråcket, man försöker mjölka in bråcket.
- Vid lyckad reposition läggs patienten i allmänhet in för observation.
- Vid misslyckat repositionsförsök opereras patienten akut.
- Försök inte reponera bråck som:
  - Har hård konsistens
  - Varit inklämda lång tid
  - Omges av rodnad och induration
  - Om patienten har allvarliga symtom
- Akut operationsindikation

Ljumsckbråck

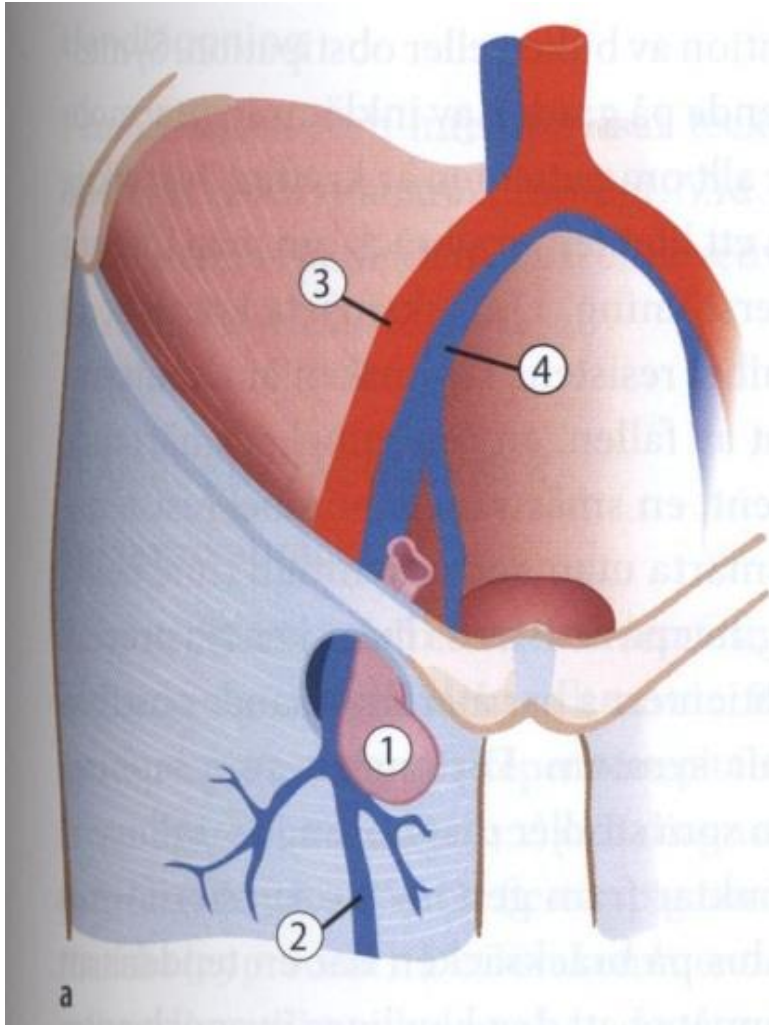
- Män/Kvinnor 10-12:1
- Inklämningsrisk 2,8% under de första 3 månaderna efter symtomdebuten och ca 6% under de följande 2 åren.
- De viktigaste diff.diagnoserna.
  - Testistorsion
  - Hydrocele
  - Varicocele
  - Spermatocele
  - Testikeltumör

Femoralbråck

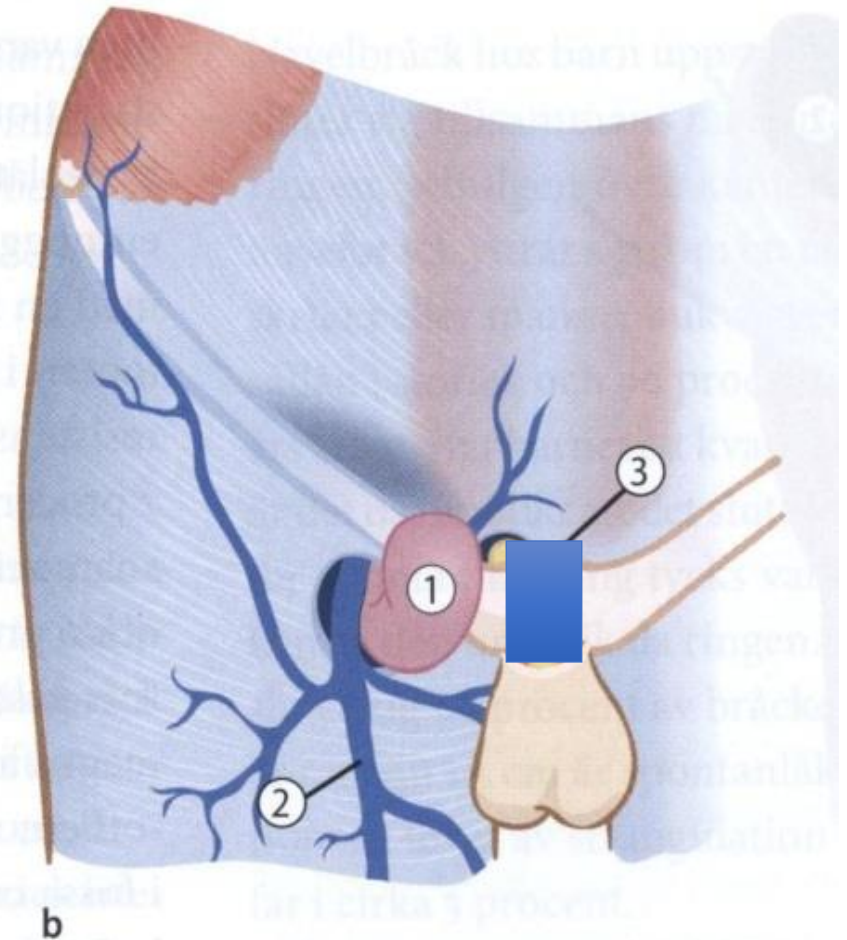
- Kvinnor/män 4:1
- Ibland svårt att ställa diagnosen om patienten är överviktig eller om bråcket utgörs av ett Richterhernia.
- Palperas ömhet över ett femoralbråck misstänks strangulation och patienten opereras akut.
- Saknas tecken på inklämning opereras patienten elektivt snarast möjligt.
- Diff.diagnos: Lymfadenopati.

Femoralbråck

Kaudal bråcksäck

Bråcksäck uppslagen över inguinalligamentet

Femoralbråck

- Oftast kvinnor, > 50% opereras akut
- Tarmresektion i 40%
- Vanlig orsak till "recidiv" efter öppen op
- Ofta äldre, avmagrade kvinnor

Tänk på att

- Bräckportar ska undersökas på alla patienter som söker pga akut buksmärta och/eller kräkningar av oklar genes!
- Femoralbräck (hög inklämningsrisk) kan vara svårdiagnosticerat fr.a. hos överviktiga patienter eller vid Richterhernia.
- Ingen röntgenundersökning har tillräcklig sensitivitet och specificitet för att utesluta diagnosen bräck.

Definitioner

- ***Reponibelt bråck***

- Innehållet i bråcksäcken går att manuellt återföra till bukhålan

- ***Irreponibelt bråck***

- Inklämt eller inkarcererat/strangulerat

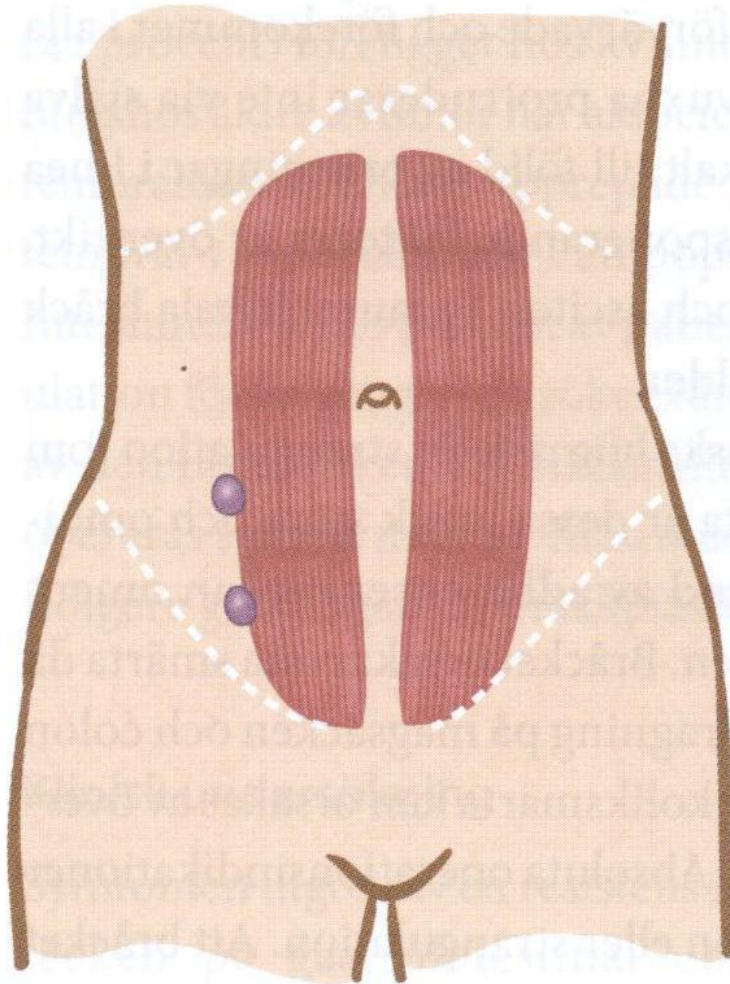
- ***Inklämt bråck***

- Akut, med tarmobstruktion och/eller strangulation

- ***Strangulerat bråck***

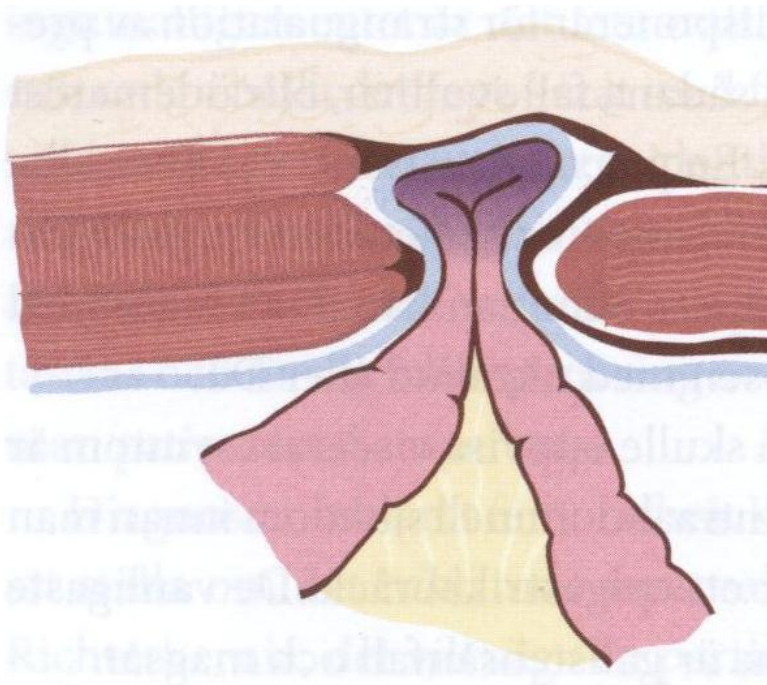
- Cirkulationsstörning ⇒ ischemisk tarm

Spigelibråck

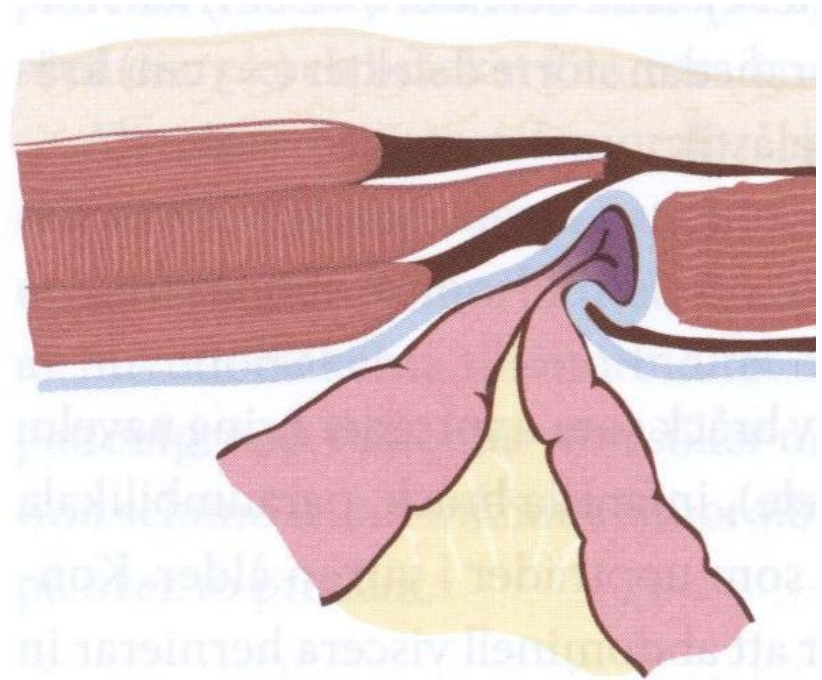

Två varianter av Spigelibråck

Interstitiellt

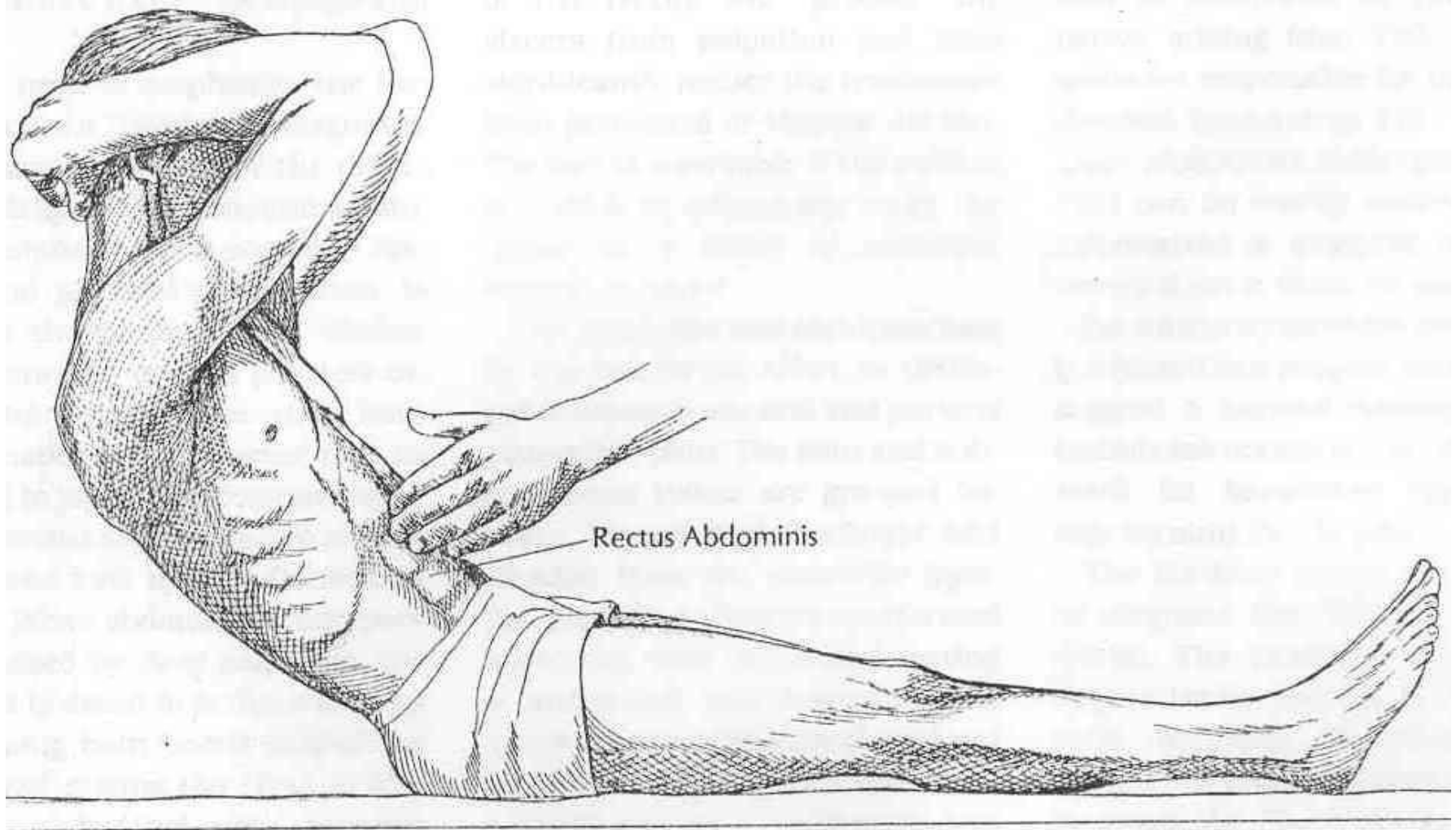
Herniering in i rektusskidan

Kronisk buksmärta

- Överväg alltid om smärtan kan ha sitt ursprung i bukväggen
- Diagnostiken av kronisk bukväggssmärta vilar helt på anamnes och status.

Carnetts test

Här börjar föreläsningen

KUB-kurs Bråck och bukvägg

Linn Westin

Folke Hammarqvist

SVENSK KIRURGISK FÖRENING
SWEDISH SURGICAL SOCIETY

Ledare: Modet som krävs av svenskarna får inte underskattas

EXPRESSEN

BJÖRN BORG OPERERAD för ljumsk- BRÅCK

"Jag måste ta det extremt lugnt"

DAGENS BILAGA

GI

BLI VÅRSMAL
MED 53 GODA
GI-RECEPT

BARA 15 KR

Operationsindikation

Akut

- Inklämt/ icke reponibelt bråck med
  - Ileus
  - Ischemi

Elektivt

- Asymptomatiskt, irreponibelt bråck kan vara kroniskt. Ej fall för akutop.
- Symptomatiska patienter
- Kvinnor

Ljumsckbråck

Op-teknik

- TEP
- Öppen främre nätplastik
- Uteslut tarmskada om tarmen reponerats
- Ileus: ofta laparotomi
- Nät OK vid tarmresektion, undvik nät vid fekal peritonit???
- Vid recidiv: annat skikt än 1a operation

Ärrbråck

- 20% tarmresektion
- Reponerbart
  - överväg laparoskopi
- Porthålsbråck

Multipla defekter i ärr efter medellinjesnitt sett i ett laparoskopiskt perspektiv.

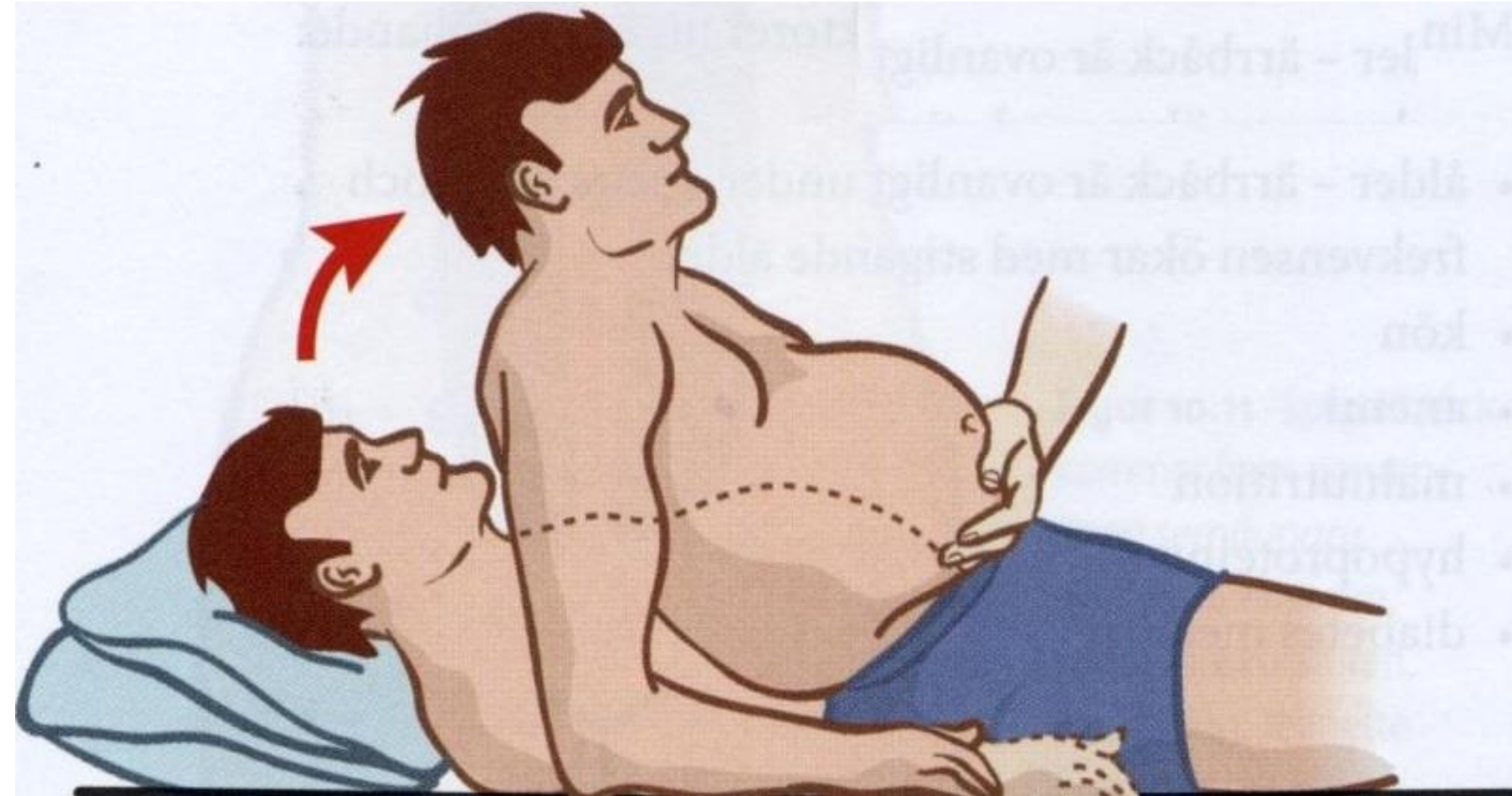
Prevention av ärrbråck

- Förslut laparotomier enligt 4:1 principen!!
- Suturera porthål >10mm
- Töm gasen kontrollerat genom port
- Sårrupturer och ärrbråck nu mindre vanligt

Multipla defekter i ärr efter medellinjesnitt sett i ett laparoskopiskt perspektiv.

Undersökning av patient med ärrbråck

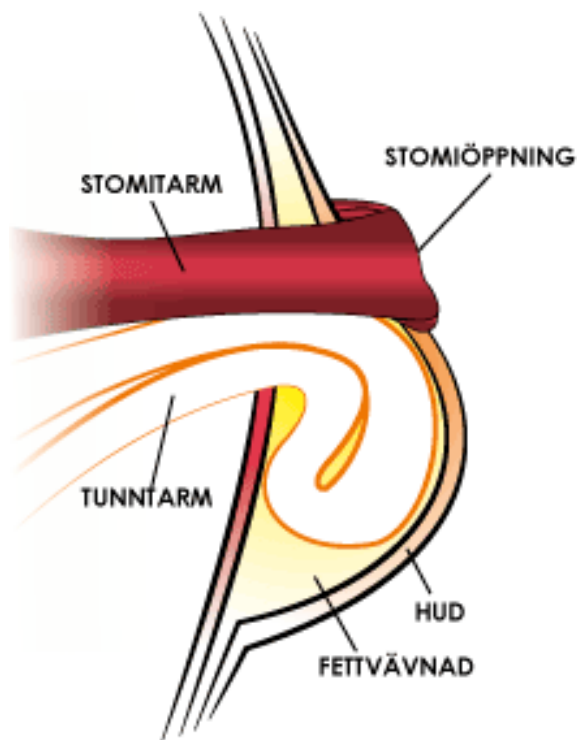

Stomibråck

Stomibråck

- Repositionsförsök
- UL med tryck kan underlätta
- Operationsindikation
  - flytta stomi
  - försnäva (sutureplastik)
  - nät

Övriga bukväggsbråck

- Navel-
- Epigastrika-
- Spigeli- (svårpalpabla)

Interna bråck

- Slitsherniering
- Paraduodenalt
- Mesenterieellt
- Foramen Winslowi-bråck
- Obturatoriebråck
- Diafragmabråck

Diafragmabråck

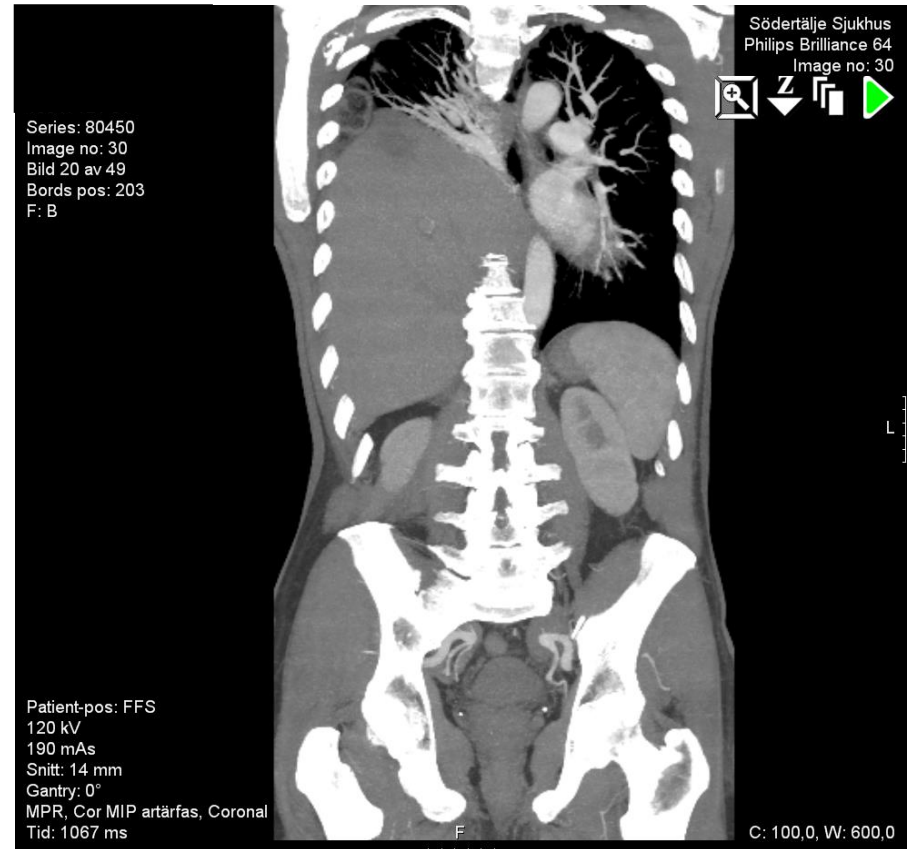
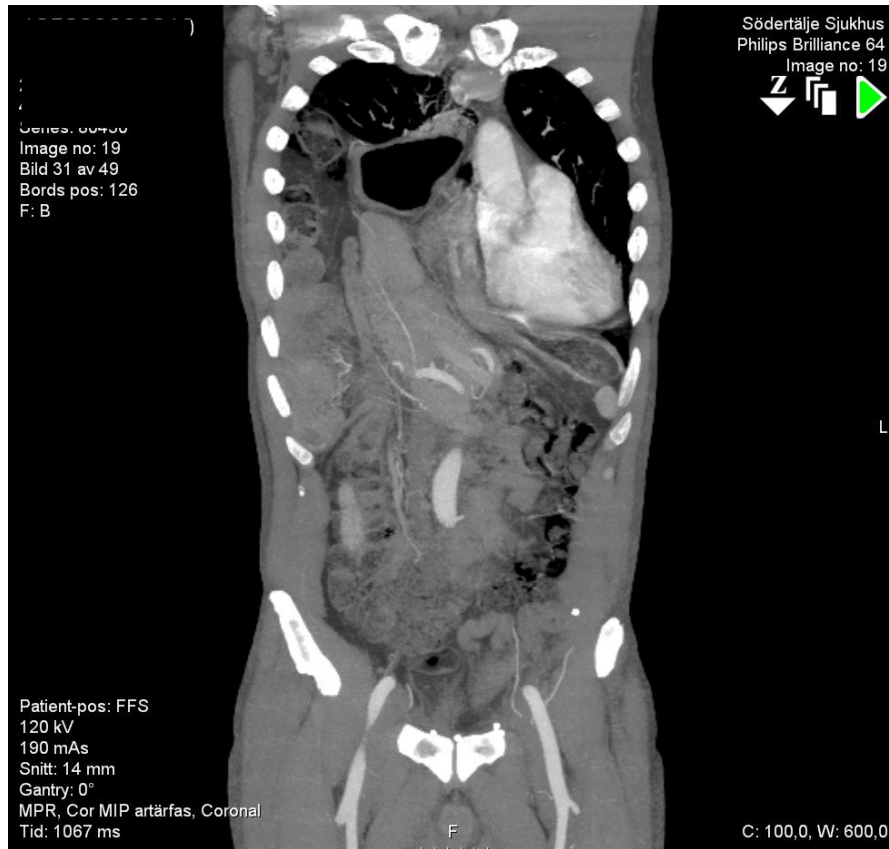
Hiatusbråck: sällan inklämning, reponeras vid gastroskopi, V-sond el spontant

Paraesofageala: stor inklämningsrisk, bör opereras!

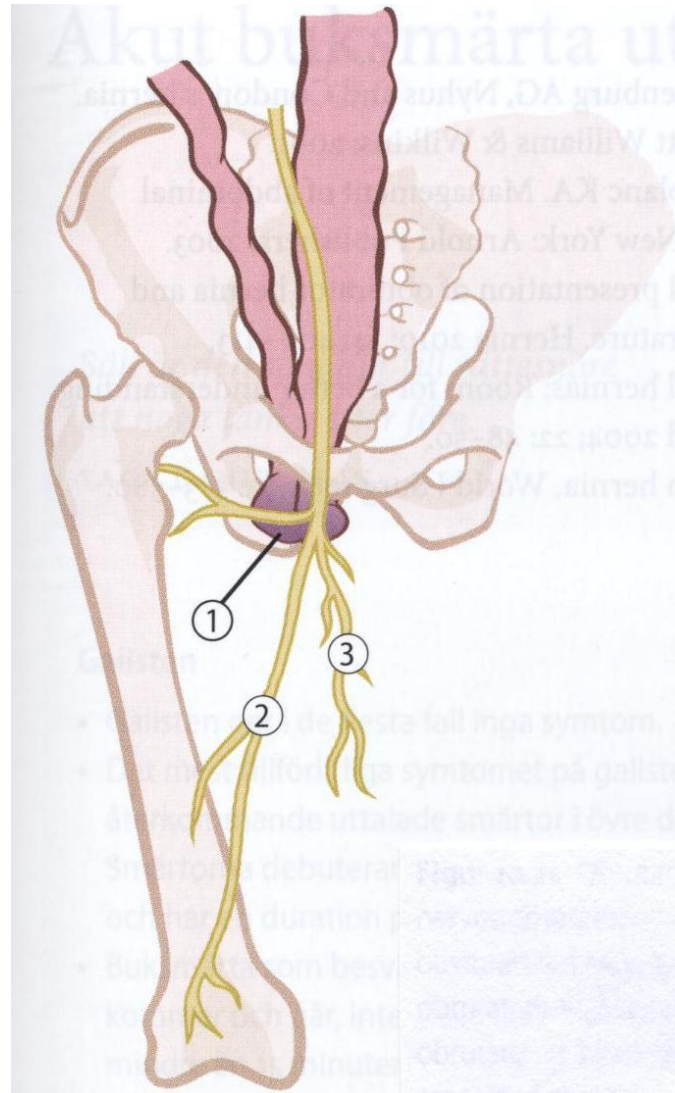
Kongenitala: Bochdalek, Morgagni ovanliga

Efter trauma och missad diafragmaskada

Diafragmabråck efter tidigare trafikolycka

Obturatoriebråck

DT av högersidigt obturatoriebråck

Abdominellt kompartmentsyndrom

Öppen buk

Intraabdominellt tryck (IAP)

- Normalvärde 6 mmHg (0-12)
  - Ökar med BMI och sagittal diameter
- Mäts via KAD (1mmHg=1,36cm H₂O)

Intraabdominell hypertension (IAH)

När Buktrycket (IAP) > 15-20 mmHg

- IAP > 15 innebär IAH hos vissa
- IAP > 20 innebär nästan alltid IAH

Demonstration

av

Buktryckmätningssset

FoleyManometer LV

Öppen buk

- Vid svårigheter försluta buken: tänk på AKS
- Sy ej fascian
- VAC-pac primärt
- ”Bogota-bag” – gammal metod

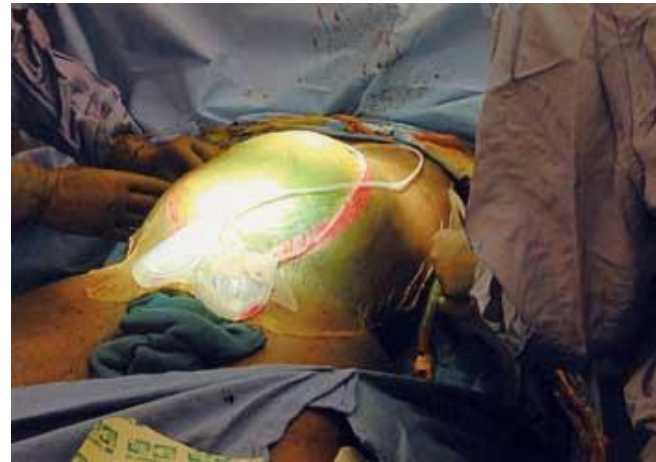

Figure 2 - Laparostomy

Abdominellt kompartmentsyndrom (AKS) Definition

AKS är buktryck (IAP) $>15-20$ med organpåverkan

Obehandlad AKS
är fatal!!

AKS: orsaker

- Stort trauma
- Stor blödning, AAA
- Postop laparotomi
  - Tarmischemi
  - Ödem, svårigheter sluta buken
  - Lång operationstid i buken (ex kärllkirurgi)

Figure 2 - Laparostomy

AKS - konsekvenser

- Buktryck >15-20 mm Hg ger
  - Försämrad blodcirkulation
  - Försämrad organperfusion
  - Organsvikt, först njursvikt, oliguri
  - Ökat luftvägstryck (diafragma högtstående)
  - Sämre cardiac output
- Slutresultat AKS

CENTRAL NERVOUS SYSTEM

Intracranial pressure ↑
Cerebral perfusion pressure ↓
Idiopathic intracranial hypertension in morbid obesity

CARDIOVASCULAR SYSTEM¹

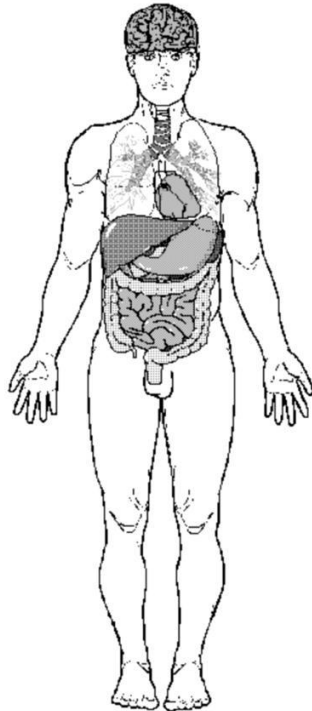
Difficult preload assessment
Pulmonary artery occlusion pressure ↑
Central venous pressure ↑
Transmural filling pressure =↘
Intra thoracic blood volume index =↘
Global enddiastolic blood volume index =↘
Extra vascular lung water =↗
Stroke volume variation ↗
Pulse pressure variation ↗
Right ventricular end-diastolic volume =↘
Cardiac output ↓
Venous return ↓
Systemic vascular resistance ↑
Venous thrombosis ↑
Pulmonary embolism ↑
Heart rate ↗ =
Mean arterial pressure ↗ =↘
Pulmonary artery pressure ↑
Left ventricular compliance ↓
Left ventricle regional wall motion ↓

HEPATIC SYSTEM

Hepatic arterial flow ↓
Portal venous blood flow ↓
Portocollateral flow ↑
Lactate clearance ↓
Glucose metabolism ↓
Mitochondrial function ↓
Cytochrome p450 function ↓
Plasma disappearance rate
Indocyanine green ↓

GASTRO-INTESTINAL SYSTEM

Abdominal perfusion pressure ↓
Celiac blood flow ↓
Superior mesenteric artery blood flow ↓
Blood flow to intra-abdominal organs ↓
Mucosal blood flow ↓
Mesenteric vein compression ↑
Intramucosal pH ↓
Regional CO₂ ↑
CO₂-gap ↑
Success enteral feeding ↓
Intestinal permeability ↑
Bacterial translocation ↑
Multiple organ failure ↑
Gastro-intestinal ulcer (re)bleeding ↑
Variceal wall stress ↑
Variceal (re)bleeding ↑
Peritoneal adhesions ↑

RESPIRATORY SYSTEM

Intrathoracic pressure ↑
Pleural pressure ↑
Functional residual capacity ↓
All lung volumes ↓
(~restrictive disease)
Auto-PEEP ↑
Peak airway pressure ↑
Plateau airway pressure ↑
Dynamic compliance ↓
Static respiratory system compliance ↓
Static chest wall compliance ↓
Static lung compliance =
Hypercarbia ↑
PaO₂ ↓ and PaO₂/FiO₂ ↓
Dead-space ventilation ↑
Intrapulmonary shunt ↑
Lower inflection point ↓
Upper inflection point ↑
Extra vascular lung water =↗
Prolonged ventilation
Difficult weaning
Activated lung neutrophils ↑
Pulmonary inflammatory infiltration ↑
Alveolar edema ↑
Compression atelectasis ↑

RENAL SYSTEM

Renal perfusion pressure ↓
Filtration gradient ↓
Renal blood flow ↓
Diuresis ↓
Tubular dysfunction ↑
Glomerular filtration rate ↓
Renal vascular resistance ↑
Renal vein compression ↑
Compression ureters ↑
Anti-diuretic hormone ↑
Adrenal blood flow =
Abdominal wall complications in CAPD ↑

ABDOMINAL WALL

Compliance ↓
Rectus sheath blood flow ↓
Wound complications ↑
Incisional hernia ↑

ENDOCRINE SYSTEM

Release pro-inflammatory cytokines ↑
(IL-1b, TNF-a, IL-6)

Malbrain 2004
Curr Opin Crit Care
Is it wise not to think
about intraabdominal
hypertension in the ICU?

¹ Cardiovascular effects are exacerbated in case of hypovolemia, hemorrhage, ischemia and high PEEP ventilation

AKS: behandling

- Sänk buktrycket
  - Diuretika
  - Muskelrelaxantia
  - PRISMA-dialys

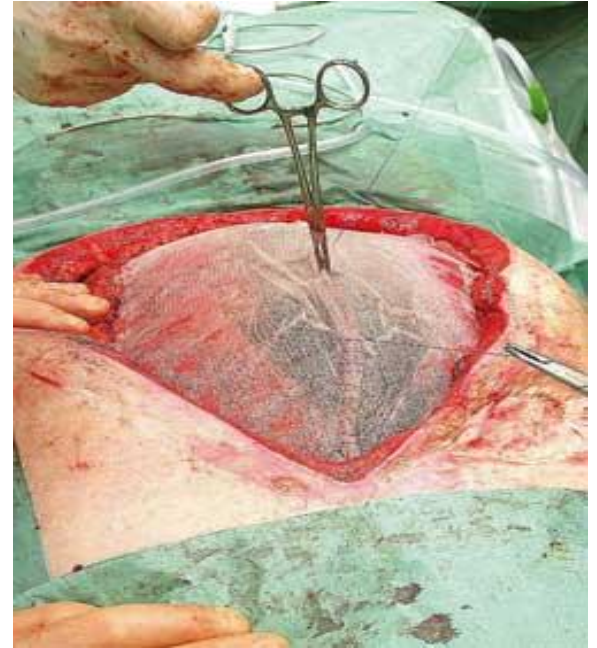
När detta inte räcker:

- Laparotomi

VAC med nät - "Häggmarks-metoden"

- Sy in polypropylen-nät
- Plasthinna under nätet
- Byts 2-3 ggr/vecka
- Nätet försluts gradvis alltmer

VAC-behandling

- Reducerar ödem
- Byts var 2-3:e dag
- Förslut fascian inom 2 veckor (så snabbt som möjligt)
- Alt. sekundärläka, delhud, rekonstruktion

Frågor?

